

שינוי שם "משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה" ל"משרד הכלכלה" והעברת שטח
פעולה וסמכויות: השירות האזרחי-לאומי

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

שינוי שם

1. א. לשנות את שם משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה כך שייקרא מעתה "משרד הכלכלה".

ב. בהתאם לפקודת פקידי הממשלה (שינוי תארים), 1940, תפורסם הודעה ברשומות שלפיה ישונה תוארו של "שר התעשייה, המסחר והתעסוקה" ל"שר הכלכלה".

העברת שטח פעולה וסמכויות: השירות האזרחי-לאומי

2. א. בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר את שטח הפעולה: השירות האזרחי-לאומי, ממשרד המדע והטכנולוגיה למשרד הכלכלה.

ב. על פי סעיף 9(א)(11) ו- (ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, על העברת שטח הפעולה תימסר הודעה ליושב ראש הכנסת והיא תובא לידיעת הכנסת.

3. מנהלת השירות האזרחי לאומי (להלן: "המנהלת") תמשיך לבצע את תפקידיה ביחס לאוכלוסיות השונות המבצעות שירות אזרחי-לאומי.

4. לתקן את החלטת ממשלה מס' 5275 מיום 9.12.12 ולקבוע כי הסמכויות שהוקנו לשר המדע והטכנולוגיה באשר למשרתים בשירות אזרחי משמר, יהיו מסורות לשר הכלכלה.

5. בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה להעביר לשר הכלכלה:

א. את הסמכויות שהוקנו לשר המדע והטכנולוגיה בחוק שירות לאומי (תנאי שירות למתנדב בשירות לאומי), התשנ"ח-1998.

ב. את סמכות שר הרווחה והשירותים החברתיים להתקין תקנות לפי פסקה 3(ב) בהגדרת "ילד" בסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן: "החוק"), ולפי סעיף 400 לחוק, ככל שהיא נוגעת להתקנת תקנות כאמור.

העברת הסמכויות כאמור בסעיף זה תובא לאישור הכנסת, כנדרש בסעיף 31(ב) לחוק יסוד : הממשלה.

6. שר הכלכלה יפעיל את סמכותו להתקנת תקנות כאמור בסעיף 5ב לעיל, לאחר התייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים.

7. להטיל על שר הכלכלה, בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים, לפעול באופן מיידי לתיקון תקנות הביטוח הלאומי (בנות בשירות לאומי בהתנדבות), התשס"ב-2002, באופן שעולה בקנה אחד עם העברת שטח הפעולה לפי החלטה זו.

8. ההחלטות לפי סעיפים 2(א), 4 ו-7 לעיל יכנסו לתוקף במועד קבלת אישור הכנסת להעברת הסמכויות כאמור בסעיף 5 להלן.

9. א. כל התקציבים של תחום הפעולה 0460 : מנהלת השרות אזרחי-לאומי והתקנים 7) תקנים בשיא, 103 חודשי עב"צ, שעות העסקה של 2 סטודנטים וכן כל הנלוות להן), יועברו ממשרד המדע והטכנולוגיה למשרד הכלכלה.

ב. החלטות ממשלה קיימות וסיכומים תקציביים קיימים אשר מקצים משאבים וואו מטילים אחריות וסמכויות על המנהלת, יהיו תקפים גם לאחר העברתה של המנהלת למשרד הכלכלה.

דברי הסבר

1. בהתאם להסכם הקואליציוני לכינון הממשלה ה-33 למדינת ישראל בין סיעת "הליכוד - ישראל ביתנו" ובין סיעת "הבית היהודי" ביום 15.3.13, ולהבנות שהושגו לאחר מכן, מוצע לשנות את שם משרד התעשיה, המסחר והתעסוקה ל"משרד הכלכלה".

2. בהחלטת ממשלה מס' 2295 מיום 19.8.07 הוחלט על כינון שירות אזורי-לאומי בישראל. ההחלטה קובעת את הקמת מנהלת השירות האזורי-לאומי במשרד ראש הממשלה. בהמשך להחלטה זו, הוחלט בהחלטת ממשלה מס' 2981 מיום 20.1.08 על העברת שטח הפעולה: השירות הלאומי, והסמכויות הקשורות בו, ממשרד הרווחה והשירותים החברתיים למשרד ראש הממשלה. בהחלטת ממשלה מס' 45 מיום 26.4.09 הוחלט להעביר את שטח הפעולה: השירות האזורי-לאומי, ממשרד ראש הממשלה למשרד המדע והטכנולוגיה, וכן להעביר את הסמכויות הנתונות לראש הממשלה בקשר לשירות האזורי-לאומי לשר המדע והטכנולוגיה.

בהתאם להסכם הקואליציוני האמור, מוצע להעביר את שטח הפעולה: השירות האזורי-לאומי, ממשרד המדע והטכנולוגיה למשרד הכלכלה, וכן להעביר לשר הכלכלה את הסמכויות שהוטלו על שר המדע והטכנולוגיה בכל הנוגע לשירות האזורי. כמו כן מוצע לתקן את החלטת הממשלה אשר הקנתה סמכויות לשר המדע והטכנולוגיה באשר לשירות אזורי משמר, ולהקנות סמכויות אלו לשר הכלכלה. בנוסף לאמור, מוצע להעביר לשר הכלכלה את סמכותו של שר הרווחה והשירותים החברתיים להתקין תקנות לפי פסקה 3(ב) בהגדרת "ילד" בסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן: "החוק"), ולפי סעיף 400 לחוק, ככל שהיא נוגעת להתקנת תקנות כאמור. מוצע כי התקנת תקנות כאמור תעשה לאחר התייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים.

העברת הסמכויות הקבועות בחוקים תתבצע על פי הוראת סעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה.

העברת שטח הפעולה נעשית על פי הוראת סעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, והיא תיכנס לתוקפה לאחר אישור העברת הסמכויות על ידי הכנסת.

עוד מוצע להטיל על שר הכלכלה, בהיוועצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים, לפעול באופן מיידי לתיקון תקנות הביטוח הלאומי (בנות בשירות לאומי בהתנדבות), התשס"ב-2002, באופן שיעלה בקנה אחד עם העברת שטח הפעולה האמור, וזאת לאחר אישור העברת הסמכויות המתאימות לשר הכלכלה על ידי הכנסת.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר המדע והטכנולוגיה - טרם נתקבלה תגובתו הסופית
שר הרווחה והשירותים החברתיים - תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 2295 מיום 19.8.07

החלטה מס' 2981 מיום 20.1.08

החלטה מס' 45 מיום 26.4.09

החלטה מס' 5275 מיום 9.12.12

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה.

סיווגים

סיווג ראשי: 05 ממשלה

תחום פעולה עיקרי: 06 המגזר הציבורי

מוגש על ידי ראש הממשלה
ועל ידי שר התעשייה, המסחר והתעסוקה

ל' בניסן התשע"ג
10 באפריל 2013

היועצת המשפטית

ירושלים, ל' ניסן תשע"ג
10 אפריל 2013
תיק: 07 - החלטות ממשלה כללי
מזהה מלי: 336252D

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: שינוי שם "משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה" ל"משרד הכלכלה" והעברת שטח פעולה וסמכויות: השירות האזרחי-לאומי

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. בהתאם להסכם הקואליציוני לכינון הממשלה ה-33 למדינת ישראל בין סיעת "הליכוד - ישראל ביתנו" ובין סיעת "הבית היהודי" מיום 15.3.13, ולהבנות שהושגו לאחר מכן, מוצע לשנות את שם "משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה" ל"משרד הכלכלה", ולהעביר את השירות האזרחי-לאומי ממשרד המדע והטכנולוגיה למשרד הכלכלה, וכן להעביר לשר הכלכלה את הסמכויות שהוטלו על שר המדע והטכנולוגיה ועל שר הרווחה והשירותים חברתיים, בכל הנוגע לשירות האזרחי-לאומי.

2. בהחלטת ממשלה מס' 2295 מיום 19.8.07 הוחלט על כינון שירות אזרחי-לאומי בישראל. ההחלטה קובעת את הקמת מנהלת השירות האזרחי-לאומי במשרד ראש הממשלה. בהמשך להחלטה זו, הוחלט בהחלטת ממשלה מס' 2981 מיום 20.1.08 על העברת שטח הפעולה: השירות הלאומי, והסמכויות הקשורות בו, ממשרד הרווחה והשירותים החברתיים למשרד ראש הממשלה. בהחלטת ממשלה מס' 45 מיום 26.4.09 הוחלט להעביר את שטח הפעולה: השירות האזרחי-לאומי, ממשרד ראש הממשלה למשרד המדע והטכנולוגיה, וכן להעביר את הסמכויות הנתונות לראש הממשלה בקשר לשירות האזרחי-לאומי לשר המדע והטכנולוגיה. כעת, בהתאם להסכם הקואליציוני האמור, מוצע להעביר את שטח הפעולה: השירות האזרחי-לאומי, ממשרד המדע והטכנולוגיה למשרד הכלכלה, וכן להעביר לשר הכלכלה את הסמכויות שהוטלו על שר המדע והטכנולוגיה ועל שר הרווחה והשירותים החברתיים בכל הנוגע לשירות האזרחי-לאומי.

3. העברת שטח הפעולה: השירות האזרחי-לאומי תבוצע בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה. על פי הסעיף האמור הממשלה רשאית להעביר שטחי פעולה ממשרד למשרד. על פי סעיפים 9(א)(11) ו-9(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, על העברת שטחי פעולה כאמור תימסר הודעה ליושב ראש הכנסת, והיא תובא לידיעת הכנסת. כמו כן הובהר כי מינהלת השירות האזרחי לאומי תמשיך לבצע תפקידי ביחס לאוכלוסיות השונות המבצעות שירות אזרחי-לאומי, וזאת בין היתר לאור חוות דעת משרד המשפטים אשר ניתנו לעניין המשך פעילותה לאחר פקיעת חוק דחיית שירות לתלמידי ישיבות שתורתם אומנותם, התשס"ב-2002 (להלן: "חוק דחיית שירות").

הואיל ואין מקום להשלים את העברת שטח הפעולה לפני השלמת אישור העברת הסמכויות הצריכות על ידי הכנסת, מוצע כי תוקף ההחלטה בדבר העברת שטח הפעולה יושהה עד לאישור העברת הסמכויות כאמור.

היועצת המשפטית

4. תיקון החלטת ממשלה: בהחלטת ממשלה מס' 5275 מיום 9.12.12 בנושא "המשך הפנייה להתנדבות בשירות אזרחי" הוקנו לשר המדע והטכנולוגיה סמכויות להמשיך ולהפעיל את מערך השירות האזרחי במתכונת מצומצמת ומופחתת, קרובה ככל הניתן למתכונת שבה הופעל השירות האזרחי מכח חוק דחיית שירות. שירות אזרחי זה כונה בשם "שירות אזרחי משמר". עתה מוצע לתקן את החלטת הממשלה ולהקנות סמכויות אלו לשר הכלכלה. מוצע כי ההחלטה בדבר תיקון הממשלה כאמור תושהה, ותיכנס לתוקף במועד קבלת אישור הכנסת להעברת הסמכויות הסטאטוטוריות.
5. העברת סמכויות: בהתאם להוראת סעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, הממשלה רשאית, באישור הכנסת, להעביר סמכות הנתונה על פי חוק משר אחד לשר אחר.
- בהתאם מוצע להעביר לשר הכלכלה את הסמכויות שהוקנו לשר המדע והטכנולוגיה בחוק השירות הלאומי (תנאי שירות למתנדב בשירות לאומי), התשנ"ח-1998, וכן את סמכות שר הרווחה והשירותים החברתיים להתקין תקנות, לפי פסקה 3(ב) בהגדרת "ילד" בסעיף 238 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן: "החוק"), ולפי סעיף 400 לחוק, ככל שהיא נוגעת להתקנת תקנות כאמור. בהצעה מוצע לקבוע, כי התקנת תקנות כאמור על ידי שר הכלכלה תעשה לאחר התייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים.
6. התקנת תקנות: מוצע להטיל על שר הכלכלה, בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים, לפעול באופן מיידי לתיקון תקנות הביטוח הלאומי (בנות בשירות לאומי בהתנדבות), התשס"ב-2002, באופן שעולה בקנה אחד עם העברת שטח הפעולה לפי הצעת ההחלטה. הואיל וסמכות התקנת התקנות כאמור תקום לשר הכלכלה רק לאחר שהכנסת תאשר את העברת הסמכות אליו, מוצע להשהות את תוקפה של החלטה זו עד לאחר אישור הכנסת.
7. להשלמת התמונה יצוין כי בעקבות החלטת ממשלה מס' 5275 הנ"ל הוגשה לבית המשפט העליון עתירה (בג"ץ 8903/12 יש עתיד בראשות יאיר לפיד ואח' נ' ממשלת ישראל) שבה התבקש בית המשפט לבטל את החלטת הממשלה כאמור בסעיף 4 לעיל. בית המשפט לא ראה מקום ליתן צו ביניים בעתירה והיא קבועה לדיון ביום 11.6.13.
- בנוסף יצוין כי קיימת הצעת חוק ממשלתית (הצעת חוק שירות אזרחי, התשע"ב-2012, ה"ח 671) שמטרתה להבנות בחקיקה ראשית את התשתית המשפטית להפעלה של השירות הלאומי ושל השירות האזרחי. הצעת החוק עברה קריאה ראשונה בכנסת היוצאת, וטרם הוחלט אם לפעול לשם החלת דין רציפות עליה. אם הדבר יעשה, ימשיך הטיפול בהצעה מטעם הממשלה על ידי משרד הכלכלה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

היועצת המשפטית

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

ההצעה מקובלת בהיבטיה המשפטיים על היועץ המשפטי של משרד התמ"ת/כלכלה. הערות היועץ המשפטי של מנהלת השירות האזרחי לאומי שבמשרד המדע והטכנולוגיה והלשכה המשפטית של המוסד לביטוח לאומי הוטמעו בהצעת ההחלטה, כמו גם הערות משרד המשפטים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

שלומית ברנע פרגו, עו"ד
היועצת המשפטית